

RTP-S aktuellt

FÖR TRAFIK-, OLYCKSFALLS- OCH POLIOSKADADE I STOCKHOLMS LÄN

NR 1 • 2007

Färdtjänst – en ständig huvudvärk sid 9

Whiplashkommissionens rapport kritiseras sid 11

Över alla hinder sid 14

INNEHÅLL

Ledare	2
Telefonnummer	3
Bad – Gymnastik – Bastu	5
Aktiviteter	6
Färdtjänst – en ständig huvudvärk	9
Färdtjänst att lita på	9
Ny politisk organisation för Stockholms läns landsting	10
Whiplashkommissionens rapport kritiserar	11
Whiplash – om smärtmönster och ätsvårigheter	11
Kalendarium	12
Över alla hinder	14
Norrtälje lokalförening rapporterar	16
Storstockholms ordförande har ordet	17
Kopplad till en Polio-Bag på Danderyd	18
Om tvättsäckar och genusmedicin	19
Kampen mot polio	20
Resor 2007	20
Årsmöten	22
Sjukresor 2007	23

RTP-S Aktuellt utges av:
Riksförbundet för Trafik-, Olycksfalls-
och Polioskadade i Stockholms län,
RTP-S

Adress: Starrbäcksgatan 11,
172 74 Sundbyberg
Telefon: 08-545 622 60
Fax: 08-545 622 75

E-post: rtp-s@telia.com

Postgiro: 82 59 87-1

Postgiro för gåvor: 90 10 20-8

Org.nr: 816000-2054

Annonser: Björn Svedheim

08-545 622 66

Ansvarig utgivare: Rolf Andersson

Layout: Barbro Andersson

Nästa nummer utkommer: 8 maj 2007

Manusstopp: 3 april 2007

Tryckeri: Globalt Företagstryck AB

Omslagsbild: Foto: Anders Lissegårdh

LEDARE

Trovärdighet och respekt

I bland inom funktionshinderområdet möter man en attityd att se ner på andra diagnoser än sin egen. Känner ni igen uttryck som: han/hon vet inte vad att vara funktionshindrad innebär – det syns ju inte ens att vederbörande har en skada. Den som rör sig så där lätt borde inte räknas som funktionshindrad. Ju eländigare man ser ut ju mer kvalificerad är man att föra de funktionshindrades talan. Använder man käppar eller rullstol vet man bäst eller? De som ofta kommer i en klass för sig är de med dolda funktionshinder. De blir inte trodda i vården och så till råga på allt ifrågasätter kompisarna inom den egna handikapporganisationen deras problem. Dolda problem kan vara väl så svåra som de som syns. För alla påverkar skadan det dagliga livet och livskvaliteten negativt i förhållande till om skadan inte fanns.

Att ifrågasätta och värdera varandras funktionshinder inom den egna föreningen och föreningar emellan är en farlig utveckling. Alla med funktionshinder både synliga och dolda har sina egna skadeerfarenheter. Dessa skadeerfarenheter är viktiga i arbetet både externt i vårt påverkansarbete och internt för utveckling av exempelvis vår egen förening. Det är kombinationen av skadeerfarenheter som många gånger är fruktbar i dessa sammanhang. Naturligtvis har de rörelsehindrade sina speciella problem liksom de med dolda funktionshinder som whiplashskadade.

Mycket som förenar trots stora skillnader

Kan man då förena olika funktionshinder kraftfullt i påverkansarbetet? Ser vi till vår egen förening med diagnoserna polio, whiplash, ryggmärgsskadade, amputerade och hjärnskadade är det mycket som skiljer men också mycket som är lika oberoende av skada. I frågeställningar som färdtjänst, sjukersättningar, smärtproble-

matiken och rehabilitering för att nu nämna några områden sammanfaller intressena. Låt vara att en viss diagnosgrupp kan ha lättare att få exempelvis rehabilitering än den andra men grundfrågan kvarstår att verka för rehabilitering för de funktionshindrade. På samma sätt är det med andra områden. Prioriteringsordningen är kanske beroende av ens diagnos men icke förty skall föreningen verka för förbättringar inom samtliga områden.

De frågor som är skadespecifika – och sådana finns helt klart – arbetar föreningen också med naturligtvis. Från tid till annan blir det mer fokuserat på viss skadegrupp beroende på yttre omständigheter som Landstingets agerande beträffande vård eller att forskningen tagit ett steg framåt eller att nya regler införts av exempelvis försäkringskassan. Det betyder inte att andra områden negligeras.

Etiska regler

Avslutningsvis är på plats att påminna om RTPs etiska regler antagna av förbundsstyrelsen mars 2003.

- Alla människor har lika värde och rätt till respekt
- Inom RTP bemöter vi andra människor på det sätt vi själva vill bli bemötta
- Vid aktivitet inom RTP följer vi RTPs värderingar
- Vi iakttar alltid diskretion om andra människors angelägenheter och yppar aldrig utan samtycke något som anförtratts oss
- Vi är måna om att lämna riktiga uppgifter om faktiska förhållanden. Vid osäkerhet är det viktigt att kontrollera uppgifterna.

Det är bara på detta sätt vi kan skapa trovärdighet och respekt utanför våra egna kretsar.

BJÖRN SVEDHEIM,
KANSLICHEF, RTP-S

Redaktionskommittén har ordet

Skriv till redaktionskommittén om du har idéer, uppslag eller bilder? Har Du kanske vackra bilder eller foton från aktiviteter du deltagit på till nästa nummer?

Kom ihåg att ange namn, adress och telefonnummer. Sänd materialet i god tid före manusstopp.

Alla bidrag stora som små är välkomna till vår medlemstidning.

Redaktionskommittén förbehåller sig rätten att redigera insända bidrag.

Till nästa nummer är MANUS-STOPP tisdagen den 3 april 2007 för att lämna material till tidningen. Nummer 2/ 2007 utkommer omkring den 8 maj.

Manusstopp för 2007 års återstående nummer av RTP-S Aktuellt:

Nummer 3 den 7 augusti.

Nummer 4 den 1 november.

Skriv till RTP-S, Starrbäcksgatan 11, 172 74 Sundbyberg eller skicka fax 08-545 622 75 eller e-post till rtp-s@telia.com. Ange "Ämne: RTP-S Aktuellt".

Telefonnummer till RTP-S och lokalföreningarna

Distriktets kansli, RTP-S

Telefontid 09.00 – 16.00 Fredag 09.00 – 14.00

Lunchstängt 11.30 – 12.00

Växel

08-545 622 60

Fax

08-545 622 75

E-post till RTP-S

rtp-s@telia.com

Björn Svedheim, kanslichef

08-545 622 66

bjorn.rtp-s@telia.com

Anders Lissegårdh

08-545 622 68

anders.rtp-s@telia.com

Christer Olsén

08-545 622 63

christer.rtp-s@telia.com

Eva Ruiz

08-545 622 67

eva.rtp-s@telia.com

Joanna Bachorz

08-545 622 62

joanna.rtp-s@telia.com

Maude Stenberg

08-545 622 65

maude.rtp-s@telia.com

Yvonne Andersson

08-545 622 70

yvonne.rtp.sts@telia.com

Rolf Widén

08-545 622 73

rolf.rtp-s@telia.com

Storstockholms lokalförening

Yvonne Andersson

08-545 622 70

E-post till RTP-StS

rtp.sts@telia.com

Lokalföreningens kansli är bemannat måndagar, tisdagar och torsdagar mellan 10.00 – 16.00. Meddelanden kan lämnas till växeln 08-545 622 60 övriga tider eller via fax eller e-post.

Nordvästra Storstockholms lokalförening

Rolf Andersson

08-580 178 21

rolf.andersson1@comhem.se

Norrtälje lokalförening

Marie Kärln

070-385 26 30

karlin@etanet.se

Södertälje lokalförening

Eva Molnar

070-486 95 13

eva.molnar@swipnet.se

TILL MINNE

ELSE-BRITT ÖSTERBERG har lämnat oss. Else-Britt var den glada och positiva eldsjelen som tog sig an att vara badansvarig på Liljeholmsbadet. Mycket uppskattad och duktig. Else-Britt var också med i vår sånggrupp Bofinkarna. Else-Britt har lämnat ett tomrum efter sig.

KERSTIN WIKSÉN

MARIANNE BJÖRKANDER

Enligt Else-Britts egen önskan: De som speciellt vill hedra Else-Britt kan sätta in pengar på distriktets konto för gåvor 90-10 20 – 8. Ange "Else-Britt" på gåvan. Pengarna kommer att öronmärkas till RTP-S badverksamhet.

Protesanvändare!

För er som vill träna på Gym eller löparbana: Vi är ett gäng som tränar på Bosön måndagar klockan 18.00-19.00 och torsdagar samma tider. För att få utnyttja samtliga lokaliteter på Bosön kostar det 40 kronor per tillfälle. Säsongskort finns.

En bit in på våren har jag möjlighet att ha individuell träning med dem som så önskar eller bara vill prova på och kolla, skriv eller ring till mig.

Lee Nolan från GIH hoppas kunna utöka sin studie om ökad rörlighet, så de som vill hjälpa henne och kanske prova på att springa på löparband (med säkerhetssele) kan kontakta henne via e-post lee.nolan@gih.se eller mig.

TIM ROHLCKE

E-post: tim.rohlcke@bredband.net

Telefon: 0709 62 86 96

Stockholmsmässan
C-hallen
6 – 8 september
Torsdag 09.00 - 17.00
Fredag 09.00 - 17.00
Lördag 09.00 - 15.00
www.hjultorget.nu

FRITT INTRÄDE!

Nu börjar ett nytt spännande år. Vi har många händelser att se fram emot. En av många är HjulTORGET i höst. Många tycker kanske att det inte är något att skriva om när det är cirka 6 månader kvar. Vi som jobbat med förarbetena hela hösten börjar se slutet även om mycket återstår. Många utställande företag och flera intressanta seminarier kommer ni att bjudas på under HjulTORGET 2007. Som vanligt kommer HjulTORGET att vara på Stockholmsmässan i Älvsjö. Datum som ni skall skriva in i er almanacka är 6 – 8 september tiderna är torsdag-fredag 09.00-17.00 och lördag 09.00-15.00.

AL

Går forskningen framåt? Kom och lyssna till Maria Krafft från Folksam

Hur man än forskar och försöker göra Whiplash-skydd i bilarna så återstår frågorna:

- Varför uppkommer skadorna och varför får vissa problem och inte andra?
- På vilket sätt kan problematiken i den akuta fasen identifieras?

Maria Krafft från Folksam's forskningsavdelning kommer till RTP-S, Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg, den 28 mars klockan 18.00 – 20.30 och berättar om deras forskning om och kring whiplashskador i dag.

Frågor angående föreläsningen besvaras av Maude Stenberg telefon 08-545 622 65 eller maude.rtp-s@telia.com

Enklare förtäring serveras från klockan 17.30.

"Är man en rejäl svensk skall man ha gått grundskolan, tagit poliovaccin och åkt Göta kanal".

*citat Magnus Härenstam
från filmen Göta Kanal 2.*

Till RTP-S Handikappråd

RTP vill tacka alla sina förtroendevalda handikappråd som engagerat sig fram till 2006.

Det är inte ett lätt arbete att slåss för tillgänglighet och påverkansarbete men alla framgångar är lyckat arbete från er.

Listan är lång för våra råd som t.ex.

- Förstärka inflytandet i alla frågor som gäller funktionshinder.
- Medverka vid förberedelser för upphandling av vårdgivare.
- Verka för att funktionshindersfrågor beaktas i nämndernas verksamhetsplanering.
- Initiera nya funktionshindersfrågor i nämnder och förvaltningar.
- Vara remissorgan i frågor som berör funktionshinder.
- Vara ett forum för opinionsbildning och kunskaps-spridning.

Välkomnar de nya förtroendevalda och önskar de gamla trogna lycka till i det fortsatta arbetet.

RTP

YVONNE ANDERSSON

RTP-S nybörjarkurs i data

Vi som har gått datakursen vill tacka vår lärare Ali. Vid tolv tillfällen har vi träffats. Under de gångerna har Ali lärt oss vad vi behöver för att använda en dator. Alla har fått en hotmail-adress. Vi har lärt oss skicka meddelanden och bilder till varandra, söka på Internet samt chatta och prata via headset. Vi har även lärt oss Word.

Det har varit roligt och intressant så vi hoppas på en fortsättning. Tack Ali för att du har haft tålamod med oss. Som nybörjare kan det vara svårt ibland.

Datakursdeltagarna fr. v. Inga, Irene, Agneta, Ali, Britt-Marie, Lil och Tommy. Ej med på bild Aila.

GYMNASTIK • SIMNING • BASTU

Bad	Kontaktperson	Battider	Vårens sista baddag
Danderyds Sjukhus (1+2)	Åsa Orrgård 08-755 69 93	Måndag 17.30 – 19.00 Bassäng eller mattgympa 3 bad- och 1 mattgrupp	4/6
Nacka Sjukhus Rehab avd (2)	Ruth Lindberg 08-570 241 80	Måndag 17.00 – 19.00	4/6
Liljeholmsbadet (1+3)	Håkan Bergdahl 076-848 98 28	Onsdag 17.00 – 20.00	30/5
Långbrobadet (1+3)	Sonja Pettersson 08-97 33 10 Lennart Kempe 08-91 17 10	Söndag 09.00 – 11.00	3/6
Dragongården (2) Upplands Väsby	Rolf Andersson 08-580 178 21	Måndag 19.00 – 20.00	Inget uppehåll ej röda måndagar
R.O.S omsorg & service (1+2) Norrtälje	Nann Palmgren 0176-161 44	Onsdag 17.00 – 21.00 4 grupper	30/5
Södertälje (Lotsen) (2) Ingen hjälpare	Monica Moberg 08-550 698 90	Onsdag 17.15 – 19.15 2 grupper	30/5
Aktiva Re Åkersberga vårdcentral (1+2)	Åsa Fagerström 08-587 521 40	Tisdag 14.30 – 15.00	29/5
Huddinge sjukhus Rehab-bassängen (1+2)	RTP-S Kansli	Torsdag 18.00 – 19.30 2 grupper	31/5
(1) sjukgymnast finns (2) 32–34 grader i vattnet (3) 27–30 grader i vattnet			
OBS! Om du som badare inte kan komma, anmäl förhinder till badets kontaktperson.			

Är Du Trafik-, Polio- eller Olycksfallsskadad och medlem i RTP ?

Vill Du få guldkant på tillvaron? Vill Du må bättre?

Vill Du få motion i en bassäng med 34° vatten? Det finns hjälpare vid de flesta av våra bad!

Kontakta någon av personerna ovan så försöker vi ordna en plats åt Dig.

AKTIVITETER FÖR RTP-S MEDLEMMAR

- Alla medlemmar i RTP Stockholms län bjuds in till samtliga temakvällar och föreläsningar. Många aktiviteter är av intresse för flera skadegrupper oberoende av vilken skadekommitté som initierat aktiviteten.
- Det är få skadespecifika aktiviteter exklusive Samtalsgrupperna.
- Öppna Hus två gånger per år för att samla nya och gamla medlemmar oberoende av skada.

Samtalsgrupp för Whiplash

Nya och gamla medlemmar hälsas välkomna till Whiplash samtalsgrupp. Under våren finns det två grupper: en på dagtid och en på kvällstid.

- **Onsdagar kl 14.00 – 16.00**
14 februari, 14 mars, 18 april, 23 maj
- **Torsdagar kl 18.30 – 20.30**
15 februari, 15 mars, 19 april, 24 maj

Kaffe med bröd till självkostnadspriset 15 kronor.
Anmälan senast måndagen före mötet till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com
Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Samtalsgrupp för Hjärnskadade

- **Tisdag kl 10.00 – 12.00**
13 februari, 13 mars, 17 april, 15 maj och 12 juni

Samtalsgruppens möten är öppna för alla med erfarenhet av att leva med en hjärnskada. Deltagarna tar upp aktuella ämnen eller problem och diskuterar lösningar. Kaffe med bröd till självkostnadspriset 15 kronor.
Anmäl dig till RTP-S kansli, telefon 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com
Kontaktperson är Christer Olsén 08-545 622 63 eller e-post christer.rtp-s@telia.com
Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Samtalsgrupp för Polioskadade

- **Tisdag kl 13.00 – 15.00**
27 februari, 27 mars, 24 april och 29 maj

Samtalsgruppens möten är öppna för alla polioskadade. Deltagarna tar upp aktuella ämnen eller problem och diskuterar lösningar. Kaffe med bröd till självkostnadspriset 15 kronor.
Anmälan senast måndagen före mötesdagen till RTP-S

växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com
Kontaktperson är Inga Borggren 08-754 43 02.
Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Våravslutning för samtliga skadegrupper

Den 14 juni klockan 13.00 träffas vi vid Bögsgård på Järvafältet.

Järvafältets naturreservat sträcker sig över delar av Järfälla kommun och Sollentuna kommun och är över 2000 hektar stort. Över hela reservatet finns fina markerade vandringsleder och stigar för promenad, löpning eller skidor. Tre sjöar finns och både vid Översjön och Ravalen finns badmöjligheter. Dessutom finns rastplatser och eldstäder vid ett flertal ställen. Järvafältet är också känt för sitt rika fågelliv tack vare den varierade naturen.

Vi tar en lugn promenad och dricker kaffe med kaka till självkostnadspris på caféet hos Helena.
Frågor besvaras av Maude Stenberg 08-545 622 65 eller maude.rtp-s@telia.com

Sista anmälningssdag 8 juni.

Akvarellmålning

Vill du vara med i vår grupp och måla akvarell på RTP-S kansli? Alla målar på sitt sätt och det är mycket skratt och glädje vid våra träffar. Vi pratar också om färger och olika tekniker. Vi träffas en gång i månaden i RTP-S lokaler. Gruppen går också på olika konstutställningar och gör en del resor till självkostnadspris.

Ta med papper, penslar och färger om du har samt eget fika för att vi ska ha ännu trevligare tillsammans.

- **Onsdag kl 10.30 – 13.00**
28 februari, 28 mars, 25 april och 23 maj

Anmäl dig till RTP-S kansli, telefon 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com
Kontaktperson är Åsa Fagerström, 08-732 93 11, 0704-84 38 13 eller e-post asafagerstrom@hotmail.com
Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

KOM och SJUNG med Bofinkarna

- **Tisdag kl 18.00 – 20.30**
6 februari, 6 mars, 3 april, 8 maj och 5 juni

Kören Bofinkarna träffas första tisdagen i månaden. Du som tycker om sång och musik, kom och sjung med Bofinkarna! Hör gärna av dig till RTP-S kansli för mer information, 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com. Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Träning på Rehab Station Stockholm

Vi fortsätter med träning på onsdagskvällar och hälsar alla välkomna. Vår sjukgymnast är Tobias Holmlund och assistenten heter Anders Törnqvist. Möjlighet finns till träning både i sporthallen och i gymmet. Under våren kommer vi att arrangera vissa temakvällar med specialinformation.

- **Onsdagar kl 17.30 – 20.00**
Start 10 januari, avslutning 13 juni

Efter allt slit i hallen avslutar vi med en kopp kaffe eller te i caféet. Ingen förhandsanmälan behövs. Kontaktperson är Anders Lissegårdh 08-545 622 68 eller e-post anders.rtp-s@telia.com

Öppet Hus för samtliga skadegrupper

- **Onsdagen den 7 februari kl 18.00 – 21.00**

RTP-S har bjudit in ett antal professionella utövare av olika typer av massagebehandlingar ex. klassisk massage, rosenmetoden, energimassage, zonterapi, aromaterapi, taktillmassage, kinesologi, skrattyoga instruktör, tankarna kan forma ditt liv.

Vi bjuder på tilltugg från klockan 17.30.

Anmälan senast den 31 januari till RTP-S växel på telefon 08-545 622 60 eller rtp-s@telia.com

Vid förfrågningar angående Öppet Hus kontakta Maude Stenberg eller Rolf Widén.

RTP-S visar vilka behandlingar som finns på marknaden utan vidare rekommendation.

Välkommen till Ljusgården, Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Kostcirkel

Intresseanmälan

RTP-S har planer på att starta en kostcirkel med start februari-mars 2007.

Är du intresserad att ingå i en kostcirkel, hör av dig till RTP-S kansli, Starrbäcksgatan 11, 172 74 Sundbyberg, telefon 08-545 622 60, fax 08-545 622 75 eller e-post rtp-s@telia.com

Inbjudan till samtliga skadegrupper

Representant från Fot & Skospecialisten som tillhör Olmed Ortopediska kommer

- **Onsdagen den 7 mars kl 14.00 – 16.00**

Björn Rothstein kommer och pratar om skor och inlägg och vad Olmed gör. De arbetar bland annat med läkare, sjukgymnaster och foterapeuter men vänder sig lika mycket till de kunder som vill ha bekväma skor.

Kontaktperson är Maude Stenberg 08-545 622 65.

Anmälan senast den 23 februari till rtp-s@telia.com eller 08-545 622 60.

Inbjudan till medlemsmöte om färdtjänsten

Det är nu jämnt en mandatperiod (4 år) sedan senaste medlemsmöte om Färdtjänsten. Så det är hög tid! Kom och diskutera färdtjänstfrågor med våra ansvariga landstingspolitiker.

- **Tisdagen den 24 april, kl 18.00 – 20.30**

Färdtjänstnämndens ordförande Anna Starbrink (fp) jämte representanter från de andra majoritetspartierna kommer att besöka RTP-S.

Anmälan senast den 19 april till RTP-S växel på telefon 08-545 622 60 eller rtp-s@telia.com

Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Missa inte chansen att få svar på dina färdtjänstfrågor!!!

Välkomna!

Whiplashskydd i bilen

Lyssna till Maria Krafft från Folksam, se sidan 4.

Storstockholms lokalförening

Studiecirkeln "Färg, form och hälsa" i Haninge

- **Måndagarna 19 februari, 19 mars, 16 april, 21 maj kl 13.00 – 16.00**

Kostnad per termin 100:-/person!

Kaffe med bröd till självkostnadspriset 15 kronor.

Välkomna till Moränvägen 3, ABF-lokalen i Jordbro, Haninge.

Anmälan till RTP-S växel på telefon 08-545 622 60 eller rtp-s@telia.com
Kontaktperson är Yvonne Andersson 08-545 622 70 eller e-post yvonne.rtp.sts@telia.com

Spelkvällar

- **Torsdag 16.00 – 19.30**
22 februari, 29 mars, 26 april, 31 maj (avslutning)

Kortspel och samvaro! Kaffe med bröd till självkostnadspriset 15 kronor.

Anmälan senast tisdagen före spelkvällen till RTP-S växel 08-545 622 60 eller e-post rtp-s@telia.com
Kontaktperson är Yvonne Andersson 08-545 622 70 eller e-post yvonne.rtp.sts@telia.com
Välkommen till RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg.

Boule på Djurgården

Intresseanmälan

Kom och spela inomhus på Prins Bertils Boulebana på Djurgården vårterminen på **fredagar 12.00 – 14.00**. Vårterminen startade i mitten av januari. Det finns plats för flera deltagare. Om du använder käpp, rullator eller rullstol spelar mindre roll men du måste ha lite styrka i armarna.

Anmäl dig till Britt Ljunggren 08-85 94 50.
Välkommen!

Nationalmuséet

Vi kommer att besöka/ ha guidad visning på Nationalmuséet för att titta på utställningen "Blomsterspråket" någon gång under **vecka 10 eller 11**. Utställningen knyter an till Linné. Där man kan få se olika konstnärer som målat blommor. Eftersom vi kommer att ha en guidad visning så måste minst 12 personer vara anmälda för att vi ska kunna genomföra detta.

Kontakta Yvonne på telefon 08-545 622 70 eller yvonne.rtp.sts@telia.com för mer information och anmälan eller gå in på vår hemsida www.rtp.se/sts.

Båtmässan går av stapeln **3-11 mars**, StS planerar ett besök på denna mässa. Gå in på vår hemsida www.rtp.se/sts för mer information eller ring Yvonne 08-545 622 70.

Våravslutning på Steninge slott

Den 30 maj kl.13.00 ses vi på Steninge slott för våravslutning. Galleri Steninge har en utställning med rubriken "Vision in glass", Erika Lagerbielke och Josh Simpson ställer ut glaskonstföremål. Efter att ha gått runt på utställningen fikar vi tillsammans. För den som vill finns möjligheter att se på glashyttan och även blåsa glas. Det finns också fabriksförsäljning. Steninge Slott ligger i Sigtuna kommun, vi tar oss dit på egen hand. Besök vår hemsida för vidare information www.rtp.se/sts eller ring Yvonne 08-545 622 70.

För vägbeskrivning kan man gå in på Steninge Slotts hemsida www.steningeslott.se.

Finns det intresse för medicinsk quigong?

Kontakta Yvonne på telefon 08-545 622 70.

Norrtälje lokalförening

I Norrtälje kommer vi att bada på onsdagskvällarna i fyra grupper med start 17.00 och avslut vid 21.00 tiden. Vi började den 10 januari och sista badet är den **30 maj**. Onsdag den **17 maj** är badet inställt. Vårt bad leds av sjukgymnast och vi har två hjälpare.

Kontaktperson för badet är Nann Palmgren telefon 0176-161 44.

Nordvästra Storstockholms lokalförening

Caféträffar

- **Måndagarna 26 februari, 26 mars, 23 april**
kl 18.00 – 18.45

Under 15 minuter tas ett aktuellt ämne upp. Sen fikar vi och umgås på Dragongården i Upplands Väsby.

Badverksamhet

Vi spelar biljard och badar varje måndag på Dragongården, Dragonvägen 88-92 i Upplands Väsby. Badet är öppet mellan kl 19.00-20.00.

Intresseanmälan

Om intresse finns tänker vi starta en nybörjarkurs i bridge i Upplands Väsby. Kontakta Bengt-Erik Johansson telefon 08-590 338 71.

Våga förändring

RTP-NV tänker starta en grupp i Upplands Väsby för föreläsningar och diskussioner som ska handla om hur man hanterar kost, motion, sömn, stress m.m. Vi tydliggör livsstilens betydelse för din hälsa och välbefinnande. Vi tänker köra en gång i månaden med start i mars med 3 tillfällen under våren och 3 tillfällen under hösten. Kontakta Pia Selin-Rydberg telefon 08-590 821 59.

Södertälje lokalförening

Hobbykvällar

Varannan udda vecka på måndagar med start den **15 januari 2007. Tid kl 18.00.**

Badverksamheten

Badbassängen vid Södertälje Sjukhus står till förfogande för RTP-s medlemmar varje onsdag kväll. Badandet leds av en leg. sjukgymnast!

Färdtjänst – en ständig huvudvärk

Färdtjänsten är en viktig förutsättning för många RTP:are för att kunna upprätthålla en vettig livskvalitet. Många upplever att färdtjänsten inte håller den kvalitet som man förväntar sig. Konsekvensen blir ett mer inaktivt liv än nödvändigt. Vad kan man då förvänta sig av samhället beträffande färdtjänst. Det är främst FN:s standardregler, färdtjänstlagen och landstingets handikapplan som vi kan stödja oss på.

FN:s standardregler för funktionshinder innebär i sammanfattning att personer med funktionshinder skall ha tillgång till arbetsliv, kulturliv, rekreation, idrott och sociala kontakter på jämlika villkor som övriga samhällsmedborgare och således rese-möjligheter jämförbara med övriga i samhället.

Vårt landsting har även skrivit in detta i sin övergripande handikapplan där det står: "personer med funktionshinder skall kunna leva ett självständigt och bra liv med samma rättigheter, möjligheter, ansvar och skyldigheter som andra människor i samhället. Landstinget har skyldighet att se till att länets invånare får god hälso- och sjukvård på lika villkor och att invånarna också har en väl fungerande kollektivtrafik. Färdtjänsten är en del av kollektivtrafiken."

Antal resor: I ändring av färdtjänstlagen som trädde i kraft den 1 oktober 2006 har dessutom följande tillägg införts: "Färdtjänsten skall vara av god kvalitet" samt "Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas endast om det före-

ligger synnerliga skäl." Märkligt nog har den avgående färdtjänstnämnden ändå beslutat om oförändrad resetilldelning från 1 januari 2007 tills vidare. Alltså 72 resor i grundtilldelning och 17 extra resor per kvartal (Obs dessa måste man fortfarande begära själv. Många upplever det som förödmjukande att behöva be om en redan beslutad rättighet). Antalet resor skars ner kraftigt i början av förra mandatperioden från 208 fritidsresor.

Om den politiska viljan finns har dock nämnden beslutanderätt att justera upp nuvarande beslut. Vi i RTP anser självklart att endast individen själv kan avgöra vilka resor som är väsentliga för henne/honom.

Legitimering: Färdtjänstlagen föreskriver: "Tillstånd skall beviljas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är av tillfällig natur, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel."

Vi anser att tillståndsenheten i en del fall sett för snävt på teknikaliteter och "bestämt" att kollektivtrafiken är tillgänglig utan att ta hänsyn till orimliga svårigheter för den funktionshindrade att ta sig till och från färdmedlet. Behållningen av en teater- eller bio-föreställning uteblir om personen är helt "slutkörd" vid framkomsten. Avslagsprocenten har ökat under senare år.

Resekvaliteten: Att med god säkerhet kunna bestämma tider då man skall vara vid en viss adress som exempelvis

arbete, läkartid eller olika behandlingstider är närapå omöjligt utan orimliga tidsmarginaler av den resande. Många klarar inte att "stå" och vänta på bil alltför långa tider. Då resegarantin åberopas skall en bil skyndsamt sändas till adressen. Färdtjänstkunder borde vara en bättre prioriterad grupp i dessa sammanhang. Precisionen att hålla tider är för närvarande alltför dålig.

I stöpsleven: Före regimskiftet i landstinget aviserades utökad samplanering i det att taxiresenärer skall kunna samplaneras med specialfordonskunder. Vi anser dock att existerande samplanering först och främst måste ske mer ändamålsenligt. Orimliga omvägstider förekommer, speciellt i rusningstrafik. Hur ser planerna ut i dagsläget?

Vidare deklarerade den dåvarande borgerliga oppositionen att man ämnade återinföra rullsolstaxi i någon form om man fick majoritet efter valet. Så nu är det upp till bevis!

Vårt att nämna: Färdtjänstnämnden består helt och hållet av nya ledamöter efter valet.

Betyder det att "nya kvastar sopar bäst", eller?

För att diskutera färdtjänstfrågor med våra ansvariga landstingspolitiker – kom till RTP-S medlemsmöte i april. Se separat information under aktiviteter.

BIRGITTA FLOGNFELDT
ARNE NYLANDER
BJÖRN SVEDHEIM

■ Färdtjänst att lita på

Det är rubriken som den nya majoriteten använder om färdtjänsten i sin budget för nästa år. Budgeten 2007 följer exakt vad tjänstemännen föreslagit. Det blir en ökning av kostnaderna på 5,2% i förhållande till 2006. Totalt kommer färdtjänsten i Stockholms län kosta drygt 1,1 miljard nästa år.

Man säger att målet med färdtjänsten ska vara att erbjuda den enskilde färdtjänstresenären ett resande på så lika villkor som möjligt jämfört med den som åker med SL: Genom att utveckla närtrafiken och utveckla mer kostnadseffektiva resformer kommer resurser föras över till dem som bäst har behov av färdtjänsten. Personer

med funktionshinder ska i större utsträckning kunna använda den vanliga kollektivtrafiken. Den nya majoriteten kommer att utreda hur rullstolstaxi ska göras tillgänglig på rimliga villkor.

Mer detaljer hur man har tänkt sig färdtjänsten framöver klarnar först senare i år då den nya färdtjänstnämnden börjar arbeta.

BS

Ny politisk organisation för Stockholms läns landsting

I och med att en ny politisk majoritet har tagit makten i landstingen kommer man att ändra organisationsstrukturen. De ändringar man genomför menar man inom sjukvårdsområdet skall stärka patientens och medborgarnas roll. Den politiska strukturen skall stödja den enskildes valfrihet och medverka till effektivitet och resurshushållning. Skattepengar skall mer styras till att följa patientens val av vårdgivare och betalningar knytas till faktiskt åtagande.

Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att ansvara för att det finns ett utbud av hälso- och sjukvård. Nämnden är finansieringsansvarig samt handlar upp och träffar avtal och överenskommelser med sjukvårdsproducenter. Till stöd för nämnden inrättas tre lokala sjukvårdsstyrelser (norr, mitt och söder) och fem programberedningar. Sjukvårdsstyrelserna bereder uppdrag som skall bli

landstingsgemensamma beställningar och avtal och följer upp den samlade verksamheten inom sitt område.

Programberedningarna följer upp hälso- och sjukvården utifrån ett patient-, grupp- och sektorsperspektiv. Programberedningar inrättas för följande områden: äldre och multisjuka, kroniskt sjuka och de stora folksjukdomarna, barn och unga, psykiatri och missbruk samt tandvård.

Landstingsstyrelsen kommer att få fyra utskott som skall vara beredningsorgan och i vissa sammanhang även få beslutsrätt på delegation.

Allmänna utskottet skall bereda frågor inom hela hälso- och sjukvården inklusive tandvård. Utskottet utser också ledamöter i olika bolagsstyrelser som rör sjukvården.

Strategiska utskottet bereder övergripande styrnings-, system- och or-

ganisationsfrågor samt övergripande investeringsfrågor.

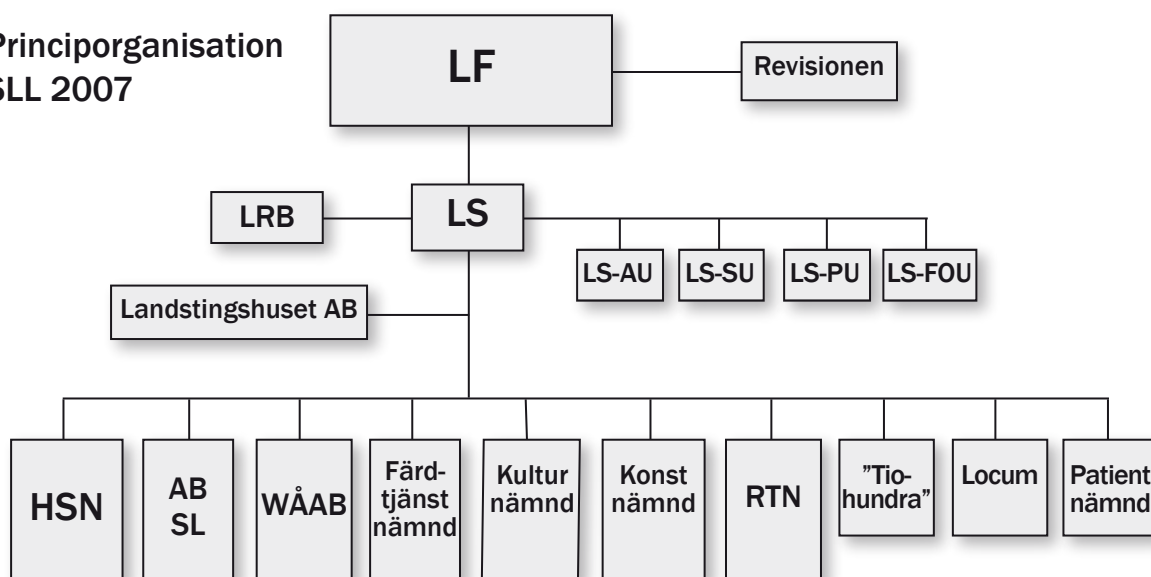
Produktionsutskottets ansvarsområde avser den landstingsägda sjukvårdsproduktionen oberoende av om den drivs som kommunal förvaltning eller aktiebolag.

FoUU-utskottet bereder frågor om forskning, utveckling och utbildning.

Beträffande övrig verksamhet kan konstateras att färdtjänsten fortsatt är en egen verksamhet och ej integreras med SL som de borgerliga partierna vid RTP-utfrågningen i våras sa att de önskade. Färdtjänsten har dock ansvaret för sjukresor från och med den 1 januari 2007.

BS

Principorganisation SLL 2007

Whiplashkommissionens rapport kritiseras

Whiplashkommissionen avlämnade sin rapport i maj 2005, och kommissionens arbete är avslutat (deras hemsida är också borta sedan årsskiftet). Kommissionen leddes av Ingvar Carlsson. Som kanske andra som sett namnet Whiplashkommissionen har jag faktiskt trott att det var en statligt tillsatt kommission. Men den är inte statlig. Whiplashkommissionen kom till stånd genom att några försäkringsbolag 2002 avsatte 16 miljoner kronor för att utreda whiplashskador. Det var If, Länsförsäkringar, Trygg-Hansa och Folksam.

Kommissionens rapport är omdiskuterad. Läkaren Bengt H Johansson riktar i tidningen Svensk Rehabilitering hård kritik mot den. Rapporten är visserligen gjord av en medicinsk expertgrupp som tillsattes av Svenska Läkaresällskapet men den har bekostats av försäkringsbolagen. Johansson skriver att det är anmärkningsvärt att försäkringsbranschen tillåts påverka sjukvården genom att föreslå riktlinjer för viss vård och behandling.

Kroniska besvär

I rapporten poängteras enligt artikeln att de allra flesta whiplashskadade blir

bra och att det är sällsynt att besvären blir kroniska. Bengt H Johansson hänvisar dock till några undersökningar som genomförts och skriver att det förefaller styrkt att för den som utsätts för en trafikolycka och drabbas av nackvärk kan finnas "en betydande risk för framtida bestående besvär och invaliditet". Han hänvisar till undersökningar som visar att minst 10 % och ibland ända upp till 25 % av dem som sökt vård för whiplashskador får kroniska besvär.

Kommissionens arbetsgrupp anser bland annat att man efter viss modifiering skall behålla den indelning av whiplashskador i olika grader, WAD 0-IV, som föreslagits i den s.k. Quebec Task Force, finansierad av ett försäkringsbolag i Kanada. Bengt H Johansson skriver att WAD-graderingen inte ger upplysning om vilka strukturer som är skadade och att en indelning grundad på vilka segment i nacken som skadats vore bättre. Han efterlyser en utveckling av kunskandet när det gäller diagnostisering och skriver: "Då begreppet 'whiplash' har kommit att omfatta vitt skilda symptom, allt från lindriga nackbesvär till fullständigt invalidiserande tillstånd,

är det angeläget att noggrant differentiera detta skadeproblem. Kommissionen har tagit på sig ett stort ansvar genom att beklagligtvis ha permanentat WAD-begreppet".

Sammanfattningsvis tycker Bengt H Johansson att rapporten är en beviselse och inte medverkar till någon utveckling av kunskap på området.

I samma nummer av Svensk Rehabilitering får han svar på tal från Björn Rydevik, professor i ortopedisk kirurgi och expertgruppens ordförande, och Gunilla Brodda Jansen, rehabiliteringsläkare som ingick i gruppen. De skriver att syftet med kommissionens rapport var att medverka till ett förbättrat omhändertagande av patienter med whiplashskada och att Bengt H Johansson visar genom sitt sätt att hantera tillgängliga data att han inte bidrar till en sådan utveckling. De efterlyser seriös debatt och saklighet.

När det gäller expertgruppens förhållande till försäkringsbolagen finns förresten en kommentar i en artikel om whiplashskador i Liv (finns med på RTP:s hemsida). Björn Rydevik får där frågan om kommissionens

Forts. sid 23

Whiplash – om smärtmönster och ätsvårigheter

Väldigt många människor i de industrialiserade länderna har nacksmärta av olika slag. I en undersökning som utförts vid Umeå universitet fann man att 18 % av befolkningen i Norrland angav kronisk nacksmärta och 16 % kronisk ländryggssmärta. Mer än var fjärde person med kroniska nackbesvär angav att de varit utsatta för nack- eller skallskada. En tredjedel av fallen angav whiplashskada.

Patienter med kronisk whiplashskada klagade ofta över koncentrations- och minnesstörningar, men de neuropsykologiska test som genomfördes i undersökningen visade inte på något onormalt. Man undersökte också blodflödet i hjärnan och hur det

kunde relateras till olika smärtcentra. Personer som hade kronisk nacksmärta utan att ha utsatts för någon skada hade andra smärtmönster i hjärnan än whiplashskadade. Smärtmönstren i hjärnan hos whiplashskadade skiljde sig inte från friska kontroller. Mer forskning behövs om orsaken till nacksmärtorna hos whiplashskadade.

Nackskador kan också störa samordningen mellan käkens och nackens rörelser och medföra svårigheter att äta. Det visar en annan undersökning som utförts vid Umeå universitet. Hos personer med whiplashskada uppmättes mindre och långsammare huvud- och underkäksrörelser än hos friska personer. Koordinationen mellan un-

derkäks- och nackrörelserna var också försämrade. När man äter, gapar och tuggar används inte bara käkleden utan nackens muskler och leder medverkar också. Har man då skadat nacken och t.ex. fått en whiplashskada kan det ge svårigheter att äta på ett obehindrat sätt. Nackskadade bör därför erbjudas undersökning även av sin käkfunktion.

GRW

Michel Guez. Chronic neck pain: An epidemiological, psychological and SPECT study with emphasis on whiplash-associated disorders. Doktorsavhandling framlagd vid Umeå universitet 2006.

Birgitta Häggman-Henrikson. Neck function in rhythmic jaw activities. Doktorsavhandling, Umeå universitet 2004.

KALENDARIUM

OBS! till dig som ska delta i våra kvällsaktiviteter:

På kvällarna kan det vara svårt att parkera intill kansliet på Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg. Har du möjlighet att ta färdtjänst är detta att rekommendera.

FEBRUARI

Tisdag	6	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 7
Onsdag	7	18.00 – 21.00	Öppet Hus för samtliga skadegrupper	Sid 7
Tisdag	13	10.00 – 12.00	Samtalsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Onsdag	14	14.00 – 16.00	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	15	18.30 – 20.30	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	15	19.00 – 21.00	Årsmöte RTP-NV Storstockholms lokalförening	Sid 22
Torsdag	15		Anmälan till Årsmöte Norrtälje lokalförening	Sid 22
Torsdag	15		Anmälan till Årsmöte Storstockholms lokalförening	Sid 22
Måndag	19	13.00 – 16.00	Studiecirkeln "Färg, form och hälsa"	Sid 7
Tisdag	20	17.30 – ca 20.30	Årsmöte Storstockholms lokalförening	Sid 22
Torsdag	22	18.30 – ca 20.30	Årsmöte Norrtälje lokalförening	Sid 22
Torsdag	22	16.00 – 19.30	Spelkväll	Sid 8
Fredag	23		Anmälan till Fot & Skospecialist	Sid 7
Lördag	24	14.00	Årsmöte Södertälje lokalförening	Sid 22
Måndag	26	18.00 – 18.45	Caféträff på Dragongården i Upplands Väsby	Sid 8
Tisdag	27	13.00 – 15.00	Samtalsgrupp, Polio	Sid 6
Onsdag	28	18.00 – 20.30	Går forskningen framåt? Whiplashskydd i bilen	Sid 4
Onsdag	28	10.30 – 13.00	Akvarellmålning	Sid 6

MARS

Tisdag	6	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 7
Onsdag	7	14.00 – 16.00	Fot & Skospecialist	Sid 7
Tisdag	13	10.00 – 12.00	Samtalsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Onsdag	14		Anmälan till RTP-S Årsmöte	Sid 22
Onsdag	14	14.00 – 16.00	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	15	18.30 – 20.30	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Måndag	19	13.00 – 16.00	Studiecirkeln "Färg, form och hälsa"	Sid 7
Torsdag	22	18.00 – ca 21.00	Årsmöte RTP-S	Sid 22
Måndag	26	18.00 – 18.45	Caféträff på Dragongården i Upplands Väsby	Sid 8
Tisdag	27	13.00 – 15.00	Samtalsgrupp, Polio	Sid 6
Onsdag	28	10.30 – 13.00	Akvarellmålning	Sid 6
Torsdag	29	16.00 – 19.30	Spelkväll	Sid 8

KALENDARIUM

APRIL

Tisdag	3	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 7
Måndag	16	13.00 – 16.00	Studiecirkeln "Färg, form och hälsa"	Sid 7
Tisdag	17	10.00 – 12.00	Samtalsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Onsdag	18	14.00 – 16.00	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	19	18.30 – 20.30	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	19		Anmälan till Medlemsmöte om färdtjänsten	Sid 7
Måndag	23	18.00 – 18.45	Caféträff på Dragongården i Upplands Väsby	Sid 8
Tisdag	24	13.00 – 15.00	Samtalsgrupp, Polio	Sid 6
Tisdag	24	18.00 – 20.30	Medlemsmöte om färdtjänsten	Sid 7
Onsdag	25	10.30 – 13.00	Akvarellmålning	Sid 6
Torsdag	26	16.00 – 19.30	Spelkväll	Sid 8

MAJ

Tisdag	8	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 7
Tisdag	15	10.00 – 12.00	Samtalsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Måndag	21	13.00 – 16.00	Studiecirkeln "Färg, form och hälsa"	Sid 7
Onsdag	23	10.30 – 13.00	Akvarellmålning	Sid 6
Onsdag	23	14.00 – 16.00	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Torsdag	24	18.30 – 20.30	Samtalsgrupp, Whiplash	Sid 6
Tisdag	29	13.00 – 15.00	Samtalsgrupp, Polio	Sid 6
Torsdag	31	16.00 – 19.30	Spelkväll (avslutning)	Sid 8

JUNI

Tisdag	5	18.00 – 20.30	Bofinkarna	Sid 7
Fredag	8		Anmälan till Våravslutning på Bögsgård, Järvafältet	Sid 6
Tisdag	12	10.00 – 12.00	Samtalsgrupp, Hjärnskadade	Sid 6
Onsdag	13	17.30 – 20.00	Avslut Träning Rehab Station Stockholm	Sid 7
Torsdag	14	13.00	Våravslutning på Bögsgård, Järvafältet	Sid 6

OBS!

Anmäl ditt deltagande genom att ringa, faxa eller skicka e-post till distriktskansliet,
 telefon 08-545 622 60, fax 08-545 622 75 eller e-post rtp-s@telia.com
 OBS! Adressen är RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11,
 Sundbyberg om inget annat anges!

Att Anna Nordin har benprotes hindrar henne inte från att rida. Hon har bland annat haft framgångar internationellt i handikapplandslaget med sin häst Gianini.

Över alla hinder

Hästkrafter har alltid fascinerat mig, i alla former. Till skillnad från många andra tjejer stannade inte intresset vid "singelhästkrafter" som gnäggjar när man öppnar stalldörren, utan motorfordon lockade också. Tyvärr möttes mina två intressen på ett mindre lyckat sätt när jag var elva år, och där höll min historia på att sluta.

Som 3-åring tog min mamma med mig till ponnyridningen på den närliggande ridskolan utanför Sundsvall, sen var jag fast. När jag var sju år hade jag den stora lyckan att få en egen ponny. Jag fick snabbt lära mig både det ena och det andra och ramlade väl av närmare 80 gånger under de tre år jag hade min lilla Peggy.

Det som inte fick hända

När jag var elva år hade jag fått en ny ponny, som jag tävlade framgångsrikt med i hoppning.

Det var då det hände... Det som inte fick hända... Jag och Dicken var på väg hem från en ridlektion. Det var en tisdagskväll i september, precis när dagarna börjar bli kortare och det blir mörkt fortare än man tror. Vi hade cirka en kilometer att skritta och det hade börjat skymma. Jag valde, fast

mamma sagt att jag inte fick, att rida på stora vägen istället för den lite längre vägen där bilarna körde långsammare. Men när man är elva år ser man inte farorna som lurar, man har ingen erfarenhet av att det kan gå fel. Därför förstår man heller inte alltid de förhållningsorder man får av sina föräldrar.

När vi nästan hade kommit hela vägen fram till vår lilla avtagsväg fick vi möte med två bilar. Bilen som låg längst bak påbörjade en omkörning, trots att vägen var smal och vi kom från andra hållet. Jag försökte förtvivlat styra ner Dicken i diket, men diket var djupt och mörkt och han bländades av de mötande bilarnas strålkastare och tordes inte gå ner. Vi frontalkolliderade med den omkörande bilen, Dicken träffades i bröstet och avled omedelbart, jag fastnade med vänster ben i bilens kofångare

och kastades sedan över bilen. Min mamma och en äldre kompis kom bara en liten stund senare...

Elva evighetslånga minuter försökte de hålla mig vaken i väntan på ambulansen. Jag kände mig bara otroligt trött och ville inget annat än sova, jag blev jättearg på Helen, min kompis, för att hon envisades med att väcka mig så fort jag slumrade till. En annan kompis kom ridande och de lånade hennes stigläder för att stoppa blodflödet från mitt sargade ben. Tack vare att de lyckades hålla mig vaken lever jag idag. På sjukhuset var de tvungna att ta beslutet att amputera mitt ben, det var för söndertrasat för att kunna räddas. Jag hade också brutit nyckelbenet samt hade djupa köttssår på sidan där jag slagit i marken. Men jag levde!

Vägen tillbaka

Efter en vecka på intensivvårdsavdelning flyttades jag till barnavdelningen, och efter ytterligare en vecka fick jag åka hem. Jag satt i rullstol med amputerat ben nedanför knät och gips upp till höften, mycket stappligt kunde jag ta mig fram på kryckor.

Samma kväll som jag kom hem ringde min kompis Helen, som hjälpte till vid olyckan, på dörren. Hon hade ju, som alla andra "ponnyungar", blivit itutad att om man ramlade av så skulle man upp på hästryggen så fort som möjligt igen, för att inte bli rädd. Och för mig hade det ju gått hela två veckor... Ingen tid att förlora med andra ord. Efter mycket stök och bök lyckades vi få upp mig på hennes ponny. Där satt jag, gipsad och med benet rakt ut och armen i mitella, men å så lycklig! Varför inte pröva att gå en sväng när jag ändå lyckats komma upp? Det slutade med att vi var ute i två timmar och jag provade till och med att trava! Mamma var naturligtvis utom sig av oro när vi kom tillbaka, men jag strålade som en sol. Så började den långa vägen tillbaka.

Handikappad? Nä du!

Som elvaåring har man inte så bra koll på vad en benprotes är, och när

jag väl insåg att det var något man skulle ta på och av (när man sover, duschar etc), och inte ett ”nytt” ben som syddes fast, blev jag jättearg och besviken. Jag vägrade resolut att använda den! Så under det första året efter olyckan gjorde jag allt på ett ben, red likaså. Jag tävlade hoppning med min nya ponny Rossau, och gick banan hoppandes på kryckor.

Till slut fick jag komma till ortopederna i Uppsala och där lyckades de övertala mig att pröva att använda protes. Och när allt kom omkring var det ju ganska praktiskt att ha två ben igen... Idag använder jag proteserna även när jag rider, men jag har ständig värk och sår, vilket gör att jag fortfarande måste använda kryckor för det mesta. Jag har aldrig låtit mitt handikapp hindra mig, även om jag många gånger svurit över varför just jag skulle drabbas. Han som körde på mig hade bråttom hem från jobbet tillsammans med en arbetskamrat. Bilen de körde om när de mötte mig hade sett mig, trots att det skymde. De erkände också att de körde fortare än de sjuttio kilometer i timmen som gällde på sträckan. Vilket betyder att han som körde på mig körde ännu fortare. Han såg mig aldrig utan reagerade först när det smäll till i bilen... Jag låg 200 meter bakom bilen när han väl fick stopp.

Att han dömdes och att jag fick ersättning från försäkringsbolaget, kan aldrig ersätta mitt ben. Men att fortsätta älta detta ger inget roligt liv, så istället har jag bestämt mig för att vara glad att jag lever och ta vara på varje dag. Se till att jag kan göra det jag vill, och inte slösa tid på sådant jag inte vill. Man har alltid möjligheten att välja vad man vill göra av den situation man hamnat i.

Ok då, lite kanske

Naturligtvis var det här väldigt känsligt för mig när jag kom upp i tonåren, och det är först på senare år jag pratar mer öppet om det. Vilken lättnad det är! Helt plötsligt förstår folk bättre varför jag kan göra vissa saker, men inte andra. Det är inte för att jag är lat eller inte har lust. Jag klarar

Anna med Gianini. De ställer numera även upp i dressyrtävlingar mot ryttare utan funktionshinder.

inte att göra allt och måste dessutom prioritera vad jag ska göra, för min kropp orkar inte lika mycket som en oskadad kropp. Vill jag kunna vara med på en hopplektion kan jag inte hjälpa till att bygga hindren, gör jag det har jag sedan så ont att det bara är

”Det man vill göra ska man göra. Låt inga dumma fördomar eller andras misstro hindra dig”.

att åka hem... Må tro att mina stallkompisar tittade snett på mig innan de visste varför jag inte kunde hjälpa till! Världen är så utseendefixerad idag, och människor så rädda för det som avviker, att det inte alltid är lätt att stå för vem man är.

Jag har fortsatt med hästar hela mitt liv, och tävlar numera i dressyr på medelsvår nivå bland ”friska” ryttare. Dessutom rider jag i handikapplandslaget, där den främsta meriten hittills är den internationella tävlingen i Polen 2004, där jag tillsammans med min häst Gianini tog tre segrar av tre möjliga. Bland annat slog vi det

svenska ekipage som senare samma sommar tog två guld i OS...

Andra hästkrafter

En sommar för några år sen var jag ner till Anderstorp tillsammans med ett gäng kompisar och tittade på ETCC, European Touring Car Cup. Med på resan fanns en kille som var stormförtjust i porschar och åkte på många av Porsche Club Sveriges arrangemang, både slalomkörningar och banmötet. Han föreslog att jag skulle följa med, han var övertygad om att det skulle falla mig i smaken. Och så rätt han hade! Jag var fast direkt! Jag fick både åka med och provköra några olika bilar och visste på en gång att det här kunde jag inte klara mig utan en sekund till.

Jag fortsatte följa med på banmötet och slalom, och letade samtidigt efter en egen porsche. Jag har körkort för manuellt växlad bil (efter mycket krångel med Vägverket, som hävdade att jag inte klarade det, utan att ens låta mig försöka. Jag sa då att antingen låter ni mig visa att jag kan, som alla andra får göra, eller så kör jag olagligt, för köra ska jag. Då fick jag en uppkörning, och ja, det var inga problem att bli godkänd...), men det kändes tryggare att börja denna nya erfarenhet med automatlåda. Därför har jag nu, sedan 2 år tillbaka, en egen liten 944 med automat. Den är av årsmodell 1984, har 163 hästkrafter och inte särskilt snabb, automaten hjälper ju inte direkt till på den fronten heller. Men å så roligt jag haft med den! Den är ju heller inte ofantligt dyr att underhålla, vilket passar min plånbok som också ska räcka till hästar och landslagssatsning. Den är vit och ganska lätt att känna igen på dekalen i framrutan; texten www.busfro.nu (min hemsida om bland annat landslagssatsningen) och med Lille Skutt vid sidan om. Med allt hoppande på ett ben som följer efter en amputation har vi en del gemensamt...

Jag har kört ganska mycket slalom, men det är ändå banmötena som är den största tjusningen. Visst, de andra kan backa om mig på rakorna,

och jag blir lika frustrerad varje gång. Men i kurvorna glömmer jag det lika snabbt igen, för där kan jag ge dem en match. Nu står jag i valet och kvalet om jag ska satsa på en ny bil, kanske med manuell låda denna gång, för att komma vidare i min körutveckling. Allt är en fråga om prioriteringar, och jag som har så svårt att välja mellan hästkrafterna... Och alla hästkrafter har en förmåga att kosta mycket pengar. Oavsett om de har fyra ben, fyra hjul, eller två hjul.

Sensommaren 2005 tog jag motorcykelkort, efter ett halvårs byråkrati-strul med Vägverket om huruvida jag kunde köra motorcykel eller inte... Men nu är den min! Och uppenbarligen kunde jag lära mig att köra... Eftersom jag inte kan växla

Anna med dekalprydd Porsche.

Hästar har varit Annas stora intresse sedan hon var liten. På senare år har hon också börjat använda andra sorters hästkrafter. Hon kör både Porsche årsmodell 1984 och motorcykel. Fart är lycka!

med vänsterfoten, som man normalt gör, är min motorcykel försedd med en "Kliktronic". Det innebär att jag växlar med en upp- och en nerknapp på styret i stället, och sen sköts växlingen av en elektrisk motor. Det är ett brittiskt företag som tagit fram den, och egentligen är den framtagna för tävlingsmotorcyklar, för snabbare växlingar. Och det är ju ingen nackdel...

Kliktronic kan monteras på vilken motorcykel som helst, och det är inte ens krångligt. Man kan fortfarande växla på det vanliga sättet också, och vid en eventuell försäljning kan man bara montera bort den.

Att köra motorcykel är verkligen frihetskänsla även om det inte helt

kan jämföras med full galopp över ett stort fält...

Fart är lycka för mig, och då jag har svårt att springa på egen hand får bilen, motorcykeln och hästen agera ben åt mig. Jag vet hur snabbt livet kan ta slut, men det är också därför jag vill njuta så mycket som möjligt av det medan det varar. Det man vill göra ska man göra. Låt inga dumma fördomar eller andras misstro hindra dig. Utgå från vad du vill, inte vad du tror att du klarar när du bygger dina drömmar. Jag är övertygad om att alla kan göra allt de vill! Möjligen kan man behöva hitta sin egen väg, men allting går!

ANNA NORDIN

Läs mer på www.busfro.nu

■ Norrtälje lokalförening rapporterar om 2006

Under 2006 hände mycket för oss i Norrtälje lokalförening av RTP. Under vårterminen badade vi varje vecka. I början av juni hade vi våravslutning för badet på Restaurang Ett glas där vi också avtackade vår sjukgymnast Marianne Karlsson som varit med från starten av badet i Norrtälje. Inbjuden var också Mariannes ersättare, sjukgymnast Ingrid Olsson. Sonja Malm, vår andra sjukgymnast, var så klart också med.

Vi firade RTP:s 60 årsjubileum med en kräftskiva på Restaurang Pilen.

En torsdagskväll i september var

Dr Lennart Silfverstolpe inbjuden och föreläste om smärta i det djupa muskelspolsystemet. Drygt 40 personer kom.

Till RTP:s kongress i oktober hade lokalföreningen skrivit en motion, som handlade om representationen i distriktens styrelse. Motionen bifölls.

Den 29 november hade vi Öppet hus utan något planerat program. Tyvärr kom det inte några medlemmar utan vi var 5 styrelsemedlemmar som åt lussebullar och pepparkakor.

Den 6 december gick vår årliga Julfest av stapeln, denna gång på Röda

Korsgården där vi åt julbord som en av våra medlemmar ordnat. Vi sjöng jul-sånger och lyssnade till pianomusik. Vi hade ett lotteri med många fina priser. Vi bytte julklappar med varandra. Det blev en kväll med god mat och trevligt sällskap.

Badet avslutades på Lucia med glögg och pepparkakor.

Styrelsen har under året haft 9 sammanträden.

Tack alla medlemmar för året 2006!

MARIE KÄRLIN,
ORDFÖRANDE

■ Storstockholms ordförande har ordet

Januari ska vara en vintermånad, men snön lyser med sin frånvaro säkert både på gott och ont för många av oss. Vi som tycker om kylan med långa härliga promenader, skidåkning, skridskoåkning och andra aktiviteter som hör vintern till, tycker nog att denna vinter hittills inte varit så kul. Men det finns fördelar också: man slipper kliva över stora snöhögar, man kan ta sig fram lättare med rullstol, rullatorer m.m. Nackdelen är att om det fryser på bildas isgata och då är det många av oss som leker "Bambi på hal is". Så var försiktiga när ni är ute! Det är inte alltid våra gångvägar och trottoarer är sandade.

Har i kväll suttit framför TV:n och tittat på säsongstarten av "Kalla fakta" i TV4. Programmet handlade om Försäkringskassan och dess bedömning av rätten till sjukersättning. Vi fick se ett reportage från Jönköping som enligt statistiken är Sveriges friskaste stad, där Försäkringskassan ger fler avslag än i andra delar av landet. Avslagen överklagas till länsrätten. Där blir hälften godkända för sjukersättning och skickas tillbaka till FK.

Vi får möta en tjej i reportaget som har arbetat hela sitt vuxna liv och som råkad ut för en trafikolycka 1999 med en whiplashskada som följd. Hon har försökt att arbeta efter olyckan men har bara blivit sämre och sämre. 2004 blev hon av sin läkare sjukskriven på halvtid och ansökte om sjukpenning för den delen. Försäkringskassan avslag ansökan. Motiveringen till varför FK avslag ansökan

kommer jag inte riktigt ihåg (jag hade hunnit bli riktigt arg och ledsen). I dag lever tjejen på socialbidrag eftersom hon inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande och få a-kassa, och anses för sjuk för att rehabiliteras tillbaka till arbete. Hon kan inte få någon form av rehabilitering från vare sig arbetsgivare (eftersom hon inte har någon) eller från Försäkringskassan eftersom hon inte har rätt till sjukersättning enligt kassan. Då ställer jag mig frågan: Hur ska personer som befinner sig i samma situation kunna komma tillbaka till ett arbetsliv och få känna sig behövda? Och hur kommer det att bli när man lägger över hela ansvaret för bedömning av trafikskadade personer på våra försäkringsbolag? Många av oss har redan erfarenheter av försäkringsbolag där vi som skadade ska bevisa att vi är skadade. Läkarutlåtanden ifrågasätts, ersättning betalas inte ut, ärenden blir liggande/förhalas hos försäkringsbolagen upp till kanske 10-11 år innan de avgörs.

Som ni säkert har läst så kommer trafikförsäkringspremierna att höjas rejält för att kunna finansiera trafikskadorna. Hur många av oss kommer att ha råd med bil? Vi är många som är beroende av bilen för att vi inte kan ta oss fram med de kollektiva färdmedlen. Jag måste säga att jag är rädd för att många funktionshindrade blir sittande hemma och får uppbära socialbidrag eftersom det inte finns ett arbete som man kan utföra, och man kan inte komma ut i föreningslivet eller möta släktingar och vänner. Med

andra ord: vi blir isolerade. Det spelar ingen roll vem som sitter vid makten, den förra regeringen började med galenskaperna och den nuvarande fortsätter i samma fotspår.

StS har tilldelats extra pengar från Stockholms stad för att genomföra en politisk debatt. Vi har planer på att göra detta under hösten (tidigare hinner vi inte). Vi ska bjuda in kommun- och landstingspolitiker från båda sidor för att höra vad de tänker göra för oss funktionshindrade när det gäller arbete, rehabilitering, färdtjänst, kollektivtrafik m.m. Har ni tips på frågor eller förslag på vad vi ska ta upp för speciella ämnen så hör av er till oss i styrelsen.

StS kommer att ha en del aktiviteter under våren – bland annat museibesök och slottsbesök – där jag hoppas att många av er medlemmar vill delta. Vi planerar även besök på båtmässan i mars, läs mer om detta på annan plats i tidningen. Vi har också vårt årsmöte den 20 februari, där vi bjuder på ärtsoppa med punsch innan. Lasse Winborg från Humlegården kommer att prata om rehabilitering innan vi börjar med själva årsmötet. Det är ni medlemmar som ska bestämma vilken inriktning vi ska ha på vår verksamhet, därför hoppas jag att få se så många som möjligt på årsmötet.

CATALIN WESTENHEIM
ORDFÖRANDE STS

*Det var en gammal uggla, som bodde i en ek, ju mer den hörde,
desto mindre talade den; ju mindre den talade desto mer hörde den,
om ändå alla människor vore likadana som den visa fågeln.*

Kopplad till en Polio-Bag på Danderyd

På Danderyds sjukhus kan man efter läkarremiss få intravenös behandling med immunglobulinet Xepol mot postpolio. Människor med postpolio har inflammation i ryggvätskan, och behandlingen hjälper mot detta. Det har man kunnat visa genom den forskning om postpolio som bedrivits på Karolinska Institutet. Jag har fått behandlingen och tänkte berätta lite om hur det går till.

Före behandlingen görs en noggrann undersökning av vissa blodvärden för att man ska vara säker på att det inte finns några medicinska hinder mot att ge behandlingen. När proverna är godkända åker jag till sjukhuset. Sköterskan Gullevi Bramert tar emot på Postpoliomottagningen och visar in mig i ett rum med fyra sängar. Gullevi tar blodtryck och puls och sätter sedan med lätt och säker hand droppet i min ena arm. Den första halvtimmen får jag i mig 25 ml

Polio-Bag på Postpoliomottagningen på Danderyds sjukhus.

Xepol/timme, sedan ökar Gullevi till 60 ml/timme i en halvtimme och därefter blir det 150 ml/timme tills påsen tar slut. Det är inte alls obehagligt – bara som en känsla av något lite svalkande som rinner in i mina ådror. Det står "Polio-Bag" på påsen. Än så länge kan man bara ge läkemedlet genom dropp. Kanske kommer forskarna fram till någon enklare metod i framtiden.

Snart får jag sällskap av tre andra postpoliopatienter. De kommer med en halvtimmes mellanrum så Gullevi får lagom spridning på jobbet med att sätta dropp på var och en. En dags behandling tar 4-5 timmar, och proceduren är densamma för alla tre dagarna. Varje dag inleds och avslutas med mätning av blodtryck och puls. Ansvarig läkare tittar också in ibland och kollar att alla mår bra. Man ligger inte kvar på sjukhuset utan efter dagens behandling åker man hem och kommer tillbaka nästa morgon.

Viktigt inte överanstränga sig

Vi fick fylla i formulär där man fick svara på frågor om smärta och om besvär i det dagliga livet med mera. Ett halvår efter avslutad behandling ska vi kallas på återbesök och då får vi fylla i samma enkät igen. Det finns inget som är rätt eller fel och varje patient jämförs bara med sig själv.

Behandlingen har hos några gett snudd på sensationellt goda resultat, andra har fått goda resultat, en del har inte märkt något skillnad alls. Men många känner sig starkare och piggare efter behandlingen. Då finns alltid risken att man tar i för mycket och senare får mer värk igen. Vikten av att vara klok och inte överanstränga sig betonades av sjukgymnasten Kerstin Dillström som kom in till oss och gav oss råd om träning. Man ska träna "submaximalt" – 50-70 % av maximal förmåga. Lättare sagt än gjort!

En del kan få huvudvärk och trötthet direkt efter behandlingen, andra

Med en doktor på sängkanten. Artikelförfattaren med Kristian Borg.

kan få influensaliknande symptom, några har fått klåda – allt övergående. Själv kände jag mig ordentligt trött efter första dagens behandling, de övriga dagarna kändes det bara bra.

Jag hoppas att polioskadade i hela landet snart ska få tillgång till behandlingen med Xepol inom sjukvården i det egna landstinget. Som det är nu är det mycket orättvist. Det gäller att bo på rätt ställe. Polioskadade som bor någon annanstans än i Stockholms läns landsting kan få remiss hit från sitt eget landsting som då också står för kostnaden (förutom den dagkostnad som patienten betalar). Det är inte alla landsting som ställer upp på det här. Då återstår möjligheten att få behandlingen på Mälargården. Men det får man bekosta själv, och det är betydligt dyrare än de 260 kr/dag som patienten betalar för behandlingen på Danderyds sjukhus.

GABRIELLE ROLAND WALDÉN

Aktuellt har tidigare skrivit om den forskning som lett fram till Xepol-behandlingen: se Aktuellt nr 3 och 4:2006.

Om tvättsäckar och genusmedicin

Forskning kan starta på olika sätt. Att någon upptäcker att tvättsäcken i herrarnas dusch på en behandlingsavdelning måste bytas oftare än den i damernas dusch och man vill ta reda på varför är ett exempel. Detta hände på hudkliniken behandlingsavdelning vid Danderyds sjukhus och blev starten på det s.k. Tvättsäcksprojektet. Man upptäckte stora skillnader mellan män och kvinnor när det gäller ordination, behandling och kostnader trots att patienterna sökte för samma typ av hudproblem.

Män och kvinnor behandlas ofta olika i vården. På hudkliniken vid Danderyds sjukhus ges bl.a. ljusbehandling vid psoriasis och eksem och efteråt duschar patienten. Personalen upptäckte en dag att tvättsäcken för handdukar vid de manliga patienternas dusch på behandlingsavdelningen måste bytas oftare än den vid de kvinnliga patienternas dusch. Orsaken verkar vara att de manliga patienterna oftare ordinerar ljusbehandling av hela kroppen än de kvinnliga patienterna, trots att lika många kvinnor som män med psoriasis och eksem kommer till mottagningen. Kvinnorna sköter oftare sin behandling hemma genom att själva smörja in sig med de salvor m.m. som läkarna skrivit ut. Läkarna ordinerade och gav också fler behandlingar av handeksem till män, trots att det är fler kvinnor än män som drabbas av handeksem. Undersökningen visar att offentliga resurser går till finansieringen av mäns behandling av hudsjukdomar i betydligt högre grad än de går till finansiering av kvinnors behandling av hudsjukdomar. Kvinnorna behandlar sig själva i hemmet i mycket högre utsträckning än män, och på det sättet sparas pengar i den här mottagningens budget motsvarande ca 25 % av behandlingsbudgeten.

Jämställdhet för funktionshindrade?

Om vi ser på funktionshinder hos män och kvinnor i stället för tvättsäckar och hudproblem finner vi också skillnader. I boken "Handikappolitiken i praktiken", som vi skrev om i förra numret av Aktuellt, konstateras att kvinnor mer sällan får insatser enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) men att fler kvinnor än män får

insatser enligt socialtjänstlagen (hemtjänst, särskilda boendeformer m.m.). Så här skriver man: "Män får alltså sitt behov tillgodosett genom en rättighetslagstiftning med stora möjligheter för individen att påverka. Kvinnorna får stödet genom socialtjänstlagen där den enskildes rättsliga ställning är svagare, och där kommunerna har större möjligheter att styra resurserna. Insatser enligt socialtjänstlagen kan också till skillnad från insatser enligt LSS vara avgiftsbelagda. Att titta vidare på om dessa skillnader är befogade eller om det förekommer diskriminering på grund av kön är viktigt."

Handikappersättning ges oftare till kvinnor än män, men männen får högre belopp. Personer med mycket omfattande funktionshinder kan få assistansersättning enligt LASS (lagen om assistansersättning). Det är vanligare att denna insats ges till män än till kvinnor. Männen får också ca 4 timmar mer assistans per vecka.

Författaren diskuterar om det kan vara så att flickor/kvinnor i högre grad än pojkar/män drabbas av ohälsa och funktionsnedsättningar i vid bemärkelse, men att pojkar/män ofta har svårare funktionshinder. Men det är tydligen svårt att få detta klarlagt riktigt. Många saker inverkar. Pojkar beviljas också vårdbidrag oftare än flickor. Viss statistik tyder på att pojkar oftare har större och mer omfattande funktionshinder än flickor. Det kan vara en delförklaring till att fler pojkar än flickor får samhällsstöd för sitt funktionshinder. Men hur insatser beviljas kan också påverkas av skillnaden i hur vuxenvärlden ser på pojkars och flickors behov. Kan man se man pojkarna mer än flickorna?

Full tvättsäck utanför herrarnas duschrum och halvfull utanför kvinnornas duschrum. Foto: Rolf Andersson.

Genusmedicin

Män och kvinnor är ju som bekant olika i många avseenden. Männen har länge varit normen när det gäller sjukdomar. Medicinsk forskning skedde tidigare enbart på män även när det handlade om sjukdomar som var vanligare bland kvinnor. I dag vet man att normala funktioner skiljer sig mellan könen, att hälsa och sjukdom kan upplevas olika av kvinnor och män och att symptomen kan vara olika. Skillnader finns t.ex. när det gäller hjärtinfarkt, fibromyalgi, hjärntumör, multipel skleros, whiplash, sköldkörtelsjukdomar och borreli. Man vet nu att vissa typer av medicin som är anpassade till män kan ge annan effekt när de ges till kvinnor och även orsaka andra typer av biverkningar.

Frågor av detta slag har börjat diskuteras allt mer på senare år. På Karolinska Institutet inrättade man 2001 Centrum för Genusmedicin – det första i sitt slag i världen. Institutet ger stöd till medicinsk forskning, arrangerar seminarier m.m. Socialstyrelsen kom också för ett par år sedan med rapporter om jämställdhet såväl när det gäller socialtjänsten som sjukvården.

GABRIELLE ROLAND WALDÉN

Källor:

"Tvättsäcksprojektet – genuskillnader in på bara skinnen", Ingrid Osika, Linköpings universitet 2004.

"Jämställdhet – kvinnor och män med funktionshinder", Anna Qvarlander i boken "Handikappolitiken i praktiken. Om den nationella handlingsplanen", 2006. Centrum för Genusmedicin, www.ki.se/cfg Se även www.socialstyrelsen.se

Kampen mot polio

Foto från WHO.

Världshälsoorganisationen, WHO, inledde 1988 en stor satsning för att få världen fri från polio. Målet var

att inga nya fall skulle finnas vid utgången av 2005. Tyvärr lyckades man ju inte med detta, men man är på god väg. 1988 när satsningen inleddes rapporterades 350 000 nya fall av polio, vid slutet av 2003 var motsvarande siffra 1 255. De senaste åren har några utbrott skett, framför allt i Afrika men även i Asien.

Polio är en sjukdom som man kan ha utan att få symptom. Smittbärare som inte själva drabbas av några förlamningssymptom kan sprida sjukdomen till personer som inte är vaccinerade mot den. Polio kan av detta skäl inte utrotas på det vis man gjort med smittkopporna. Vad man kan göra är att få ned antalet nya fall genom vaccination och se till att inga nya fall uppkommer.

Stora delar av världen anses nu fria från polio. Men siffrorna går lite upp och ned. Nästan hälften av de nya fall som rapporterades förra året skedde i Nigeria. Etiopien har också haft fall.

Ett utbrott i Somalia spreds till Kenya som varit fritt från polio i över tjugo års tid. I Indien har antalet fall tyvärr ökat och landet stod förra året för ca 30 % av världens poliofall, att jämföra med 3 % under 2005. Också i Afghanistan och i Pakistan drabbades människor av polio under förra året. Antalet fall totalt i världen var i december förra året 1 820. I december 2005 var motsvarande siffra 1 670.

Två olika sätt att vaccinera

Vaccination sker antingen genom sprutor med inaktiverat poliovaccin, IPV – den i västerlandet vanliga metoden – eller som droppar som tas i munnen, OPV, oralt poliovaccin, den metod som används i utvecklingsländerna. Båda typerna av vaccin är mycket effektiva mot de tre stammar av poliovirus. Men det finns för- och nackdelar med båda metoderna. IPV är inte ett levande vaccin och det finns därför ingen risk att man ska få polio av det. Vaccinet måste ges med sterila sprutor av sjukvårdskunnig personal, det är dyrt – fem gånger dyrare än OPV. Det orala vaccinet behöver inte ges av sjukvårdspersonal utan det kan t.ex. biståndsarbetare göra. Det är billigt och effektivt. En extremt liten risk finns att själva vaccinet ger polio – risken är ungefär 1 på 2,5 miljoner doser av vaccinet. Denna minimala risk är väl känd och accepteras av de flesta hälsoprogram världen över eftersom alternativet är att hundratusentals barn skulle få polio varje år om de

inte vaccinerades med OPV. I länder där man fått ner smittspridningen diskuteras nu vaccinationsprogram där man planerar att använda IPV och OPV i kombination.

IPV uppfanns av Jonas Salk i USA omkring mitten av 1950-talet. Ett par år tidigare hade ett forskningsgenombrott på området gjorts av forskarna Thomas Weller, Frederick Robbins och John Enders, som kom på ett sätt att odla polioviruset. De belönades med Nobelpris 1954. OPV utvecklades av Albert Sabin ett par år senare och godkändes i USA 1961. I Sverige började man vaccinera med IPV 1957.

Viktigt vaccinera sig

I Nederländerna skedde ett utbrott i början av 1990-talet hos människor som av religiösa skäl inte vaccinerat sig. Hösten 2005 skedde det första utbrottet på 26 år i USA när fyra barn som hörde till Amish-folket i Minnesota drabbades.

En förutsättning för att polion inte ska spridas är alltså att människor är vaccinerade. Och eftersom sjukdomen fortfarande finns kvar på en del håll i världen är det viktigt att man ser till att man har ett fullgott skydd när man ska ut och resa. Det finns ju tre poliostrammar och människor som haft polio är bara skyddade mot den virusstam man själv haft, inte de andra två.

GABRIELLE ROLAND WALDÉN

Läs mer på www.polioeradication.org

Resor 2007

Dagsresa till Lasse Åbergs museum och Norrtelje Brenneri 15 maj

Avresa från Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg kl 10.15, bussen framkörd kl 09.45. Vi lämnar Stockholm och åker E-18 till Bålsta. På Lasse Åbergs museum väntar förmiddagskaffe med smörgås innan Carina Åberg ger oss en liten introduktion av museet. Åbergs Museum har en fantastisk serietidningssamling och en av världens förnämsta samlingar av Disney-föremål. Här finns nr 1 av de flesta i Sverige kända serietidningarna förutom alla fina gamla Disney-leksaker. Museet skryter med att vara Sveriges roligaste museum.

Dessutom finns här naturligtvis en hel del konst av Lasse Åberg själv som ofta rör sig på museet.

Från Bålsta fortsätter vi mot Lohärad som ligger strax utanför Norrtälje. Här erbjuds en unik möjlighet att se ett brännvinsbränneri i genuin Roslagsmiljö vid Norrtelje Brenneri. Bränneriet är inrymt i en gård som brukats av samma familj i fem generationer. Vi börjar med att äta lunch innan vi får en visning av bränneriet och buteljeringen. På den gamla hölogen begår vi sedan en snapsprovning där vi får smaka

på tre olika sorters snapsar från det egna bränneriet. Vi får också en lektion i svensk sprithistoria innan vi mätta och glada (?) lämnar Lohärad och Norrtelje Brenneri. Vi räknar med att vara tillbaka i Sundbyberg, Starrbäcksgatan 11 strax före kl 18.00.

Pris 710:-

Bindande anmälan senast 15/3 till RTP-S kansli, tel 08-545 622 60

Betalning till pg 82 50 87-1 senast 25/4.

Resor i turistbuss med hiss för rullstolar, förmiddagskaffe, entréer, lunch och snapsprovning enligt program.

Resa till Fyrverkerikonsert och Orphei Drängar i Dalhalla 7-9 september

Fredagen den **7 september** avresa från Starrbäcksgatan 11 i Sundbyberg kl 10.30, bussen framkörd kl 10.00. Under resan serverar Elisabeth kaffe med baguette. Vid 14-tiden kommer vi till Tällberg där vi tar in på förstklassiga hotell Dalecarlia. Ett par timmar kan vi nu ägna oss åt att på egen hand upptäcka Tällberg, en idyll med fin gammal bebyggelse i dalastil. Kanske besöka hemslöjden vid Klockargården eller ta en promenad ner mot Siljan. Tvåätters middag serveras kl 16.00 på hotellet. Sedan åker vi till Dalhalla i god tid före föreställningen, som börjar kl 20.00. Vi har 30 platser på sektion A, varav 7 platser avsedda för rullstolar.

En fantastisk konsert med Orphei Drängar väntar oss på en av världens kanske mest intressanta festspelsscener. Säsongsavslutningskonsert med ett fantastiskt fyrverkeri har blivit en tradition, omistlig för många. Orphei Drängar, med stor erfarenhet av humorfyllda konserter, har fått i uppdrag att ta ut svängarna ordentligt i Dalhalla tillsammans med Maria Möller, etablerad sångerska och komedienn, känd från bland annat R.E.A. på Hamburger Börs, Erik Borelius, fantastisk gitarrist och sångare, med sitt band Perfect Partners samt Eje Berglund, som återigen antagit utmaningen att skapa ett mästerligt musikaliskt fyrverkeri! Efter föreställningen åker vi tillbaka till hotellet för en god natts sömn.

Lördagen den 8 september, efter frukost på hotellet beger vi oss hemåt vid 11-tiden. Under hemresan tar vi en kort rast på någon lämplig plats och beräknar vara tillbaka på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg, vid 14.30-tiden.

Pris 1.710:-/person i dubbelrum. Tillägg för enkelrum 300:-
Bindande anmälan senast torsdagen den 31 maj
Betalning senast den 26 juli till postgiro 82 50 87-1

Resa i turistbuss med hiss för rullstolar.

Frukost och middag på hotell Dalecarlia i Tällberg.

Entré till Dalhalla.

Bussvärdinna Elisabeth Sundberg

Busschaufför Åke Sundberg.

Rehabilitering & Rekreation

Under hela året finns det möjlighet att komma till Valjevikens på rehabiliterings- och rekreationsvistelse.

FOLKHÖGSKOLA Allmän kurs Känn Dig för kurs

Genomförs löpande efter behov

Valjevikens Box 94 294 22 Sölvesborg
 Tfn: 0456-151 15 Fax 0456-418 80
www.valjevikens.se info@valjevikens.se

Diagnoskurser

Valjevikens arrangerar diagnoskurser tillsammans med NHR. Viktiga moment i kurserna är erfarenhetsutbyte med andra deltagare, föreläsningar, träning och aktiviteter.

ALS-KURS

30 april -- 13 maj
 20 augusti -- 2 september

STROKE-KURS

12 mars -- 25 mars
 14 maj -- 27 maj

PARKINSON-KURS

15 januari -- 28 januari

NMD/ATAXI-KURS

16 april -- 29 april

MG-KURS

26 februari -- 11 mars

MS-KURS

29 januari -- 18 februari
 26 mars -- 5 april

Nyfiken på Prag?

För en gång skull behöver vi inte ta oss upp i ottan. Klockan 15.45 den **20 september** avgår flyget från Arlanda och 2 timmar senare landar vi i Prag. Här möter Bosse, Elisabeth och Åke upp för att ta hand om oss under en dryg vecka.

Vi bor 4 nätter på Hotel Crown Plaza.

Prag är utan tvekan en av de mest intressanta städerna i Europa och en gång kanske den vackraste. Vi kommer under dagarna upptäcka mycken historia, vackra byggnader och god mat. Vi besöker även omgivningarna bland annat med slottsbesök, där vi kommer att ha vinprovning.

Under hemresan färdas vi genom det storslagna bergsområdet Sachsiska Schweiz, som för många blir en stor naturupplevelse.

Dresden, som nu är återuppbyggt, är en av Elbeflodens vackraste pärlor. Här kommer vi att göra ett långt uppehåll och bland annat bekanta oss med det vackra Meissenporslinet.

Resan går i makligt tempo och för en gångs skull skall vi övernatta i Hansastaden Lübeck -- inte bara handla. Hemresan går som vanligt genom Danmark och sista övernattningen blir i södra Sverige innan vi åter är i Stockholm den 28 september.

Pris 13.400:-/person i dubbelrum.

Enkelrumstillägg 2.500:- för 8 nätter

I resans pris ingår:

Avresa med flyg från Arlanda den 20 september
 Hemkomst 28 september till Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

8 övernattningar inkl frukost

Lunch och/eller middag beroende av programmet

Alla rundturer och gemensamma entréer

Resa i turistbuss med hiss för rullstolar

Reseledare -- Bo Lindblad

Bussvärdinna -- Elisabeth Sundberg

Busschaufför -- Åke Sundberg

Bindande anmälan senast 19 april till RTP-S kansli

08-545 622 60 eller till Birgit Peterson 0176-140 36

eller Åsa Orrgård 08-755 69 93

Mer utförligt program om resan kommer i nästa nummer av RTP-S Aktuellt.

ÅRSMÖTEN 2007

■ RTP-S årsmöte

Torsdagen den 22 mars kl 18.00 – ca 21.00

Lokal: RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Vi bjuder på lättare förtäring och underhållning.

Motioner till årsmötet skall vara distriktsstyrelsen tillhanda senast den 1 mars 2007.

Ombuden till RTP-S årsmöte väljs på respektive lokalförenings årsmöte. Ombuden får separat kallelse till årsmötet.

Även icke ombud är välkomna till årsmötet.

Anmälan för sådana medlemmar senast den 14 mars till kansliet.

■ Nordvästra Storstockholms årsmöte

**Torsdagen den 15 februari 2007
kl 19.00 – 21.00**

Lokalföreningen bjuder på kaffe/te och smörgås.
Plats: HSOs lokal på Dragonvägen 64, Upplands Väsby.

Anmälan till Rolf Andersson tel 08-580 178 21 eller e-post rolf.andersson1@comhem.se

■ Norrtäljes årsmöte

**Torsdagen den 22 februari 2007
kl 18.30 – ca 20.30**

Plats: samlingssalen R.O.S Roslagens sjukhem, Hamnvägen 12 Norrtälje.

Vi bjuder på lättare förtäring!

Anmälan senast den 15 februari till Anita 0176-179 80.

■ Södertäljes årsmöte

Lördagen den 24 februari 2007 kl 14.00

Plats: Allaktivitetshuset Barrtorpsvägen 1 A. I samband med årsmötet firar lokalföreningen 25 år. Föreningen bjuder på middag.

■ Storstockholms årsmöte

Tisdagen den 20 februari 2007 kl 17.30

Lokal: RTP-S lokaler på Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Program:

17.30–18.15 StS bjuder på årtsoppa med punsch.

18.15–19.00 Lars Winborg från Humlegården berättar om rehabilitering (se nedan)

19.15–20.30 Årsmöte

Intresserade kan få årsmöteshandlingar tillsända i förväg. Det kan exempelvis gälla verksamhetsberättelse, verksamhetsplan och ekonomisk redovisning. Ta kontakt med Yvonne Andersson så får du materialet via post eller mail.

Eventuella motioner skall vara styrelsen tillhanda senast den 15 januari.

Anmälan görs senast 15 februari 2007 till Yvonne Andersson 08-545 622 70 eller e-post yvonne.rtp.sts@telia.com, detta för att kunna beställa förtäring.

StS styrelse hälsar alla medlemmar hjärtligt välkomna!

Om rehabilitering

Vilka möjligheter finns för rehabilitering i Sverige och utomlands? Lars Winborg från stiftelsen Humlegården kommer och informerar om stiftelsens verksamhet i Sverige och utomlands. Lars, själv

MS-drabbad sedan många år, kommer att berätta om rehabiliteringsprogrammen, behandlingar och om prioriterade diagnosgrupper med mera. Möjligheter att ställa frågor kommer också att finnas.

■ Sjukresor 2007

Även i år är högkostnadsskyddet för sjukresor 1400 kronor/år. Fr o m 1 januari 2007 flyttar verksamheten för Sjukreseenheten från Beställare Vård till Färdtjänstnämnden. Rent organisatoriskt skedde flytten 1 januari 2007 men fysiskt flyttar Sjukreseenheten först i månadsskiftet juli/augusti 2007. Detta innebär att om Du behöver ta kontakt med Sjukreseenheten så sker det på samma sätt som tidigare. Telefonnummer till Sjukreseenheten är 737 34 50.

BIRGITTA FLOGNFELDT

Forts. från sid 11

rapport uppfattats som ett beställningsjobb av försäkringsbolagen. Han svarar då: "Förhållandevis lite. Läkare har sin integritet. Försäkringsbranschen har inte krävt att få godkänna vår sammanställning".

GRW

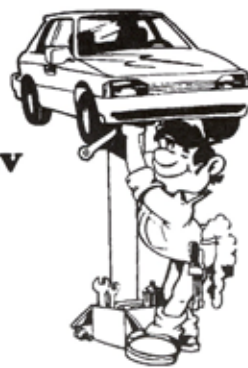
Läs mer i tidningen Svensk Rehabilitering 2/2006. Numret kan beställas hos Svensk Rehabilitering, telefon 0414-204 18. www.svenskrehabilitering.com. Se även artikeln "Whiplashskadorna minskar i antal" i Liv, www.rtp.se

Ska du byta bil?

Kontakta oss för rådgivning före bilköp.

Vi erbjuder fri årlig funktionskontroll av de ombyggnader vi utför. En viktig säkerhetsrutin!

Vi är godkända av försäkringsbolag att åtgärda försäkrings-skador.

Vi kan anpassning av handikappfordon!

Rörvägen 57, 136 50 Haninge

Telefon: 08-500 128 38

Mobil: 070-836 04 57

Fax: 08-500 128 17

Utan avgift eller krångel erbjuder BOSSE - Råd, Stöd & Kunskapscenter sina tjänster till dig som har funktionshinder, bor i Stockholms län och är mellan 16 - 65 år. Tillsammans hittar vi lösningar på dina frågor.

Till dig som har personlig assistans erbjuder vi utbildning för dig och dina assistenter, som du finansierar över assistansersättningen.

Tveka inte, kontakta oss för en träff!

Adress: Döbelnsgatan 59
113 52 Stockholm

Tel: 08 - 544 88 660

Fax: 08 - 544 88 661

Mail: bosse@bosse-kunskapscenter.se

www.bosse-kunskapscenter.se

BOSSE

Råd Stöd & Kunskapscenter

Bättre klimat för rehabilitering

Vid strandpromenaden i Los Cristianos ligger Vintersol. Här erbjuds ett komplett rehabiliteringsprogram för neurologiskt sjuka och skadade.

Vi har svensktalande personal, individuell sjukgymnastik och arbetsterapi, vattengympa, mattgympa, handgrupp, fotgrupp och pinngrupp.

Vi har kurator, psykolog, läkare och sjuksköterskor. Två stora pooler, gymnastiksal och gym för egen träning. Egen restaurang och fritidsverksamhet.

Vi har avtal med Landstinget och kan erbjuda stabilt barometertryck och många timmars solsken.

Gör så här:

Vänd dig till Vintersol på telefon 0034 922 77 79 00 (vi talar svenska). Eller per e-mail till: caroline.hampus@vintersol.com Vi kan berätta mer om rehabiliteringsmöjligheterna och skicka en remissblankett som du tar med till din läkare. Han/hon skriver en ansökan som skickas vidare till Landstingets handläggare. När du fått besked från Landstinget är du välkommen till en stimulerande rehabiliteringsperiod på Teneriffa.

Clinica Vintersol, C/. Nordica 1, 386 50 Los Cristianos, Teneriffa, Spanien. www.vintersol.com

- **Neurologisk rehabilitering**
- **Spetskompetens inom Post Polio rehabilitering och trafikskador sedan 1970-talet**
- **Xepolbehandling vid PPS**
- **Arbetslivsinriktad rehabilitering**

Stiftelsen Mälargården Rehab Center

Box 46 • 193 21 SIGTUNA • Besöksadress: Hertigvägen 5

Tfn 08-5949 3630 • Fax 08-592 518 22 • www.malargarden.se